

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN ANH THUẤN

ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ
DẠY – HỌC CỦA NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Hà Nội, 2014

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN ANH THUẤN

ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ
DẠY – HỌC CỦA NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Mã số: 62.14.01.14

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. Nguyễn Hữu Châu

Hà Nội, 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.
Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận án là trung thực
và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận án

Nguyễn Anh Thuận

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn Lãnh đạo Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Trung tâm Đào tạo và Bồi dưỡng và các Quý thầy cô, các nhà khoa học của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam đã hướng dẫn, giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu để thực hiện Luận án.

Tôi xin trân trọng biết ơn GS.TS Nguyễn Hữu Châu, người đã tận tình giúp đỡ hướng dẫn khoa học cho tôi trong suốt thời gian nghiên cứu và thực hiện Luận án.

Tôi xin gửi lời trân trọng cảm ơn các nhà khoa học trong Hội đồng thi chuyên đề Tiến sĩ, Hội đồng Seminar Luận án tiến sĩ, Hội đồng đánh giá Luận án tiến sĩ cấp Bộ môn và Phản biện độc lập đã có nhiều góp ý quan trọng để tôi kịp thời nghiên cứu bổ sung để hoàn thiện Luận án.

Tôi xin trân thành cảm ơn Lãnh đạo Sở GD&ĐT thành phố Hải Phòng, các Phòng chuyên môn thuộc Sở GD&ĐT thành phố Hải Phòng, các Trường THCS trên địa bàn thành phố Hải Phòng đã giúp đỡ tôi rất nhiều trong nghiên cứu điều tra, khảo sát, khảo nghiệm, thử nghiệm để thực hiện Luận án.

Trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận án

Nguyễn Anh Thuận

MỤC LỤC

Tên đề mục	Trang
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	viii
Danh mục các bảng.....	ix
Danh mục các sơ đồ, biểu đồ.....	xii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Phạm vi đề tài nghiên cứu.....	3
5. Giả thuyết khoa học.....	4
6. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Luận điểm cơ bản.....	5
9. Đóng góp của luận án.....	6
10. Cấu trúc của luận án.....	6
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ DẠY - HỌC CỦA NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	7
1.1. Tổng quan lịch sử nghiên cứu vấn đề	7
<i>1.1.1. Ở ngoài nước</i>	<i>7</i>
<i>1.1.2. Ở trong nước</i>	<i>18</i>
1.2. Chất lượng quản lý và chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở	22
<i>1.2.1. Tiếp cận hoạt động đối với vấn đề nghiên cứu</i>	<i>22</i>
<i>1.2.2. Chất lượng quản lý</i>	<i>23</i>

1.2.2.1. Mục tiêu quản lý.....	23
1.2.2.2. Quan niệm về chất lượng quản lý.....	24
1.2.2.3. Các thành tố cấu thành và biểu hiện chất lượng quản lý.....	25
1.2.3. Chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	27
1.2.3.1. Mục tiêu quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	28
1.2.3.2. Quan niệm và các thành tố cấu thành chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	32
1.2.3.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	49
1.3. Những vấn đề trong đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	53
1.3.1. Một số khái niệm liên quan đến đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	53
1.3.2. Vai trò và yêu cầu của đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	60
1.3.3. Nội dung đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	65
1.3.4. Phương pháp và quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	67
1.3.4.1. Phương pháp đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	67
1.3.4.2. Quan niệm và các bước của quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	70
Kết luận chương 1.....	71
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ DẠY - HỌC CỦA NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VIỆT NAM.....	74
2.1. Thực trạng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung	

học cơ sở.....	75
2.1.1. Thực trạng hoạt động quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	75
2.1.2. Một số phân tích về kết quả quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở hiện nay.....	84
2.2. Một số vấn đề về thực trạng đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở.....	89
2.2.1. Nhận thức về chất lượng quản lý, chất lượng quản lý dạy - học.....	90
2.2.2. Thực trạng đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng dựa vào chuẩn hiệu trưởng của Bộ Giáo dục và Đào tạo	95
2.2.2.1. Khảo sát nội dung chuẩn hiệu trưởng của Bộ Giáo dục và Đào tạo.....	95
2.2.2.2. Phân tích những tiêu chí liên quan đến quản lý dạy – học trong chuẩn hiệu trưởng của Bộ Giáo dục và Đào tạo	98
2.2.2.3. Khảo sát quy trình đánh giá, xếp loại hiệu trưởng theo chuẩn hiệu trưởng của Bộ Giáo dục và Đào tạo	101
2.2.2.4. Phân tích kết quả đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở theo chuẩn hiệu trưởng của Bộ Giáo dục và Đào tạo	103
2.2.2.5. Phân tích kết quả đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo	104
2.2.2.6. Nhận định chung về thực trạng đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở dựa vào chuẩn hiệu trưởng của Bộ Giáo dục và Đào tạo	107
2.2.3. Thực trạng đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng theo cách đánh giá xếp loại công chức.....	108
2.2.4. Thực trạng đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng dựa vào Điều lệ trường trung học.....	109
2.2.5. Thực trạng đánh giá chất lượng quản lý dạy – học của người hiệu trưởng dựa vào bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường trung	

<i>học cơ sở</i>	110
Kết luận chương 2	112
CHƯƠNG 3. BỘ TIÊU CHÍ VÀ QUY TRÌNH ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ DẠY - HỌC CỦA NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	116
3.1. Bộ tiêu chí đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở	116
<i>3.1.1. Nguyên tắc xây dựng bộ tiêu chí đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở</i>	116
<i>3.1.2. Nội dung bộ tiêu chí đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở</i>	117
<i>3.1.3. Yêu cầu tiêu chí và gợi ý minh chứng đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở</i>	122
3.2. Quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở	124
<i>3.2.1. Căn cứ định hướng xây dựng quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở</i>	124
<i>3.2.2. Các bước của quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở</i>	127
3.3. Những điều kiện và biện pháp áp dụng bộ tiêu chí và quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở	133
3.4. Khảo nghiệm và thử nghiệm đánh giá chất lượng quản lý dạy - học của người hiệu trưởng trường trung học cơ sở	135
<i>3.4.1. Khảo nghiệm</i>	135
<i>3.4.2. Thử nghiệm</i>	151
<i>3.4.3. Nhận định chung về bộ tiêu chí và quy trình đánh giá chất lượng quản lý dạy - học qua khảo nghiệm và thử nghiệm</i>	153
Kết luận chương 3	154
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	156

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ LUẬN ÁN ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ.....	159
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	160
PHỤ LỤC.....	166

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Bộ GD&ĐT	Bộ Giáo dục và Đào tạo
CBCC	Cán bộ chủ chốt
CBQL	Cán bộ quản lý
CNTT	Công nghệ thông tin
ĐCSVN	Đảng cộng sản Việt Nam
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GD	Giáo dục
GS	Giáo sư
HT	Hiệu trưởng
HP	Hải Phòng
KT – XH	Kinh tế - Xã hội
PGS	Phó Giáo sư
PPDH	Phương pháp dạy - học
QLCL	Quản lý chất lượng
QTC	Quyền tự chủ
Sở GD&ĐT	Sở Giáo dục và Đào tạo
TP	Thành phố
THPT	Trung học phổ thông
THCS	Trung học cơ sở
TH	Tiểu học
UNESCO	Tổ chức giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc
UBND	Ủy ban nhân dân
XHCN	Xã hội chủ nghĩa